

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 25 Απριλίου 2016

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Αναοριοθέτηση Αρχαιολογικού Χώρου στο Αφάντου Ρόδου και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής

Σχετικά με το θέμα της αξιοποίησης της περιοχής Αφάντου Ρόδου και προκειμένου να μην υπάρξει παραπληροφόρηση, διευκρινίζεται ότι:

Η προστασία των αρχαιοτήτων και της πολιτιστικής κληρονομιάς αποτελεί θεμελιώδη υποχρέωση του κράτους, που έχει κωδικοποιηθεί στον αρχαιολογικό νόμο (Ν.3028/2002). Ο χαρακτηρισμός περιοχών ως αρχαιολογικών χώρων αποτελεί την κύρια προληπτική πράξη για τη διαμόρφωση θεσμικού πλαισίου προστασίας, η οποία καταρχάς **δεν συνεπάγεται γενική εκ των προτέρων απαγόρευση δόμησης ή εκτέλεσης κάποιου έργου**, αλλά επιβάλλει την υποχρέωση παροχής σχετικής άδειας του Υπουργού Πολιτισμού για την εκτέλεση των έργων και την αρχαιολογική παρακολούθησή τους.

Ως αρχαιολογικοί χώροι νοούνται εκτάσεις οι οποίες περιέχουν ή στις οποίες υπάρχουν ενδείξεις ότι περιέχονται αρχαία μνημεία ή αποτέλεσαν ή υπάρχουν ενδείξεις ότι αποτέλεσαν από τους αρχαιολογικούς χρόνους έως και το 1830 μνημειακά οικιστικά ή ταφικά σύνολα. Οι αρχαιολογικοί χώροι περιλαμβάνουν και το απαραίτητο ελεύθερο περιβάλλον που επιτρέπει στα σωζόμενα μνημεία να συντίθεται σε ιστορική, αισθητικά και λειτουργική ενότητα (άρθρο 2, παρ.γ). Οι αρχαιολογικοί χώροι κηρύσσονται, οριοθετούνται ή αναοριοθετούνται με βάση τα δεδομένα αρχαιολογικής έρευνας πεδίου ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου (άρθρο 13, παρ. 1)

Συνεχιζόμενες αρχαιολογικές έρευνες στην παράκτια θέση του Αφάντου αποκαλύπτουν αρχαιότητες που δείχνουν ότι η περιοχή απετέλεσε το πεδίο ανάπτυξης μιας ακμάζουσας κοινωνίας κατά τα ελληνιστικά και ρωμαϊκά χρόνια έως και την πρώιμη βυζαντινή περίοδο με έντονη εμπορευματική και εξαγωγική δραστηριότητα, που σύμφωνα με την αρχαιολογική επιστήμη σχετίζεται με τον αρχαίο δήμο των Βρυγινδαρίων και τις πόλεις της ροδιακής Περαίας.

Ο αρχαιολογικός χαρακτήρας της περιοχής αποτυπώνεται στον χαρακτηρισμό του αρχαιολογικού χώρου του Ερημοκάστρου το 1999 για την προστασία των μέχρι τότε αρχαιοτήτων (παλαιοντολογικά ευρήματα, τοιχισμένη ακρόπολη, ταφές, οικιστικά κατάλοιπα) και στον καθορισμό Ζωνών Προστασίας το 2000.

Για την πρόσφατη αναδιοθέτηση, που δημοσιεύθηκε την Πέμπτη 21Απριλίου στο Φ.Ε.Κ. (70/ΑΑΠ) είχε ήδη συγκροτηθεί φάκελος από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού βάσει των πρόσφατων αρχαιολογικών ερευνών (ταφές των προϊστορικών, κλασικών, ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων, αρχαίες βιοτεχνικές εγκαταστάσεις με κτιριακές υποδομές και κλιβάνους που χρονολογούνται από την ελληνιστική περίοδο έως και την ύστερη αρχαιότητα). Τα όρια της αναδιοθέτησης καθορίστηκαν με κριτήριο τις παλιότερες ανασκαφές, τις νεώτερες αρχαιολογικές έρευνες με αφορμή την παρακολούθηση έργων τρίτων φορέων και τις παραδόσεις αρχαιοτήτων στην περιοχή. **Η κήρυξη του εν λόγω αρχαιολογικού χώρου σε καμία περίπτωση δεν στοχεύει στην ακύρωση του επενδυτικού προγράμματος του ΤΑΙΠΕΔ,** αντιθέτως βελτιώνει το θεσμικό πλαίσιο της τουριστικής ανάπτυξης στην περιοχή.

Η πράξη της αναδιοθέτησης του αρχαιολογικού χώρου **ουδόλως θέτει σε αμφισβήτηση το σύνολο του εγχειρήματος** για το οποίο η κυβέρνηση έχει αναλάβει τη δέσμευση να υλοποιήσει και τούτο διότι η κήρυξη αρχαιολογικού χώρου **δεν συνεπάγεται την ταυτόχρονη απαγόρευση δόμησης,** αλλά την παρακολούθηση των εργασιών από την αρχαιολογική υπηρεσία, όροι που ούτως ή άλλως είχαν τεθεί κατά την έγκριση του ΕΣΧΑΔΑ από αρχαιολογικής πλευράς. Η δε κήρυξη ήταν επιβεβλημένη καθώς υπάρχουν όχι απλώς ενδείξεις αλλά ανεσκαμμένες αρχαιότητες. Η ομόφωνη γνωμοδότηση του συλλογικού οργάνου του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, το οποίο απαρτίζεται από έγκριτους επιστήμονες πολλών ειδικοτήτων της Υπηρεσίας, αλλά και καθηγητές πανεπιστημίων δεν μπορούσε να μην υιοθετηθεί από τον Υπουργό σε ένα κράτος νομιμότητας και σκοπίμως να αποκρυβεί από τους επενδυτές αλλά και το ΣτΕ, πρακτική που εφαρμοζόταν στο παρελθόν.

Εξάλλου, για το θέμα των επενδύσεων στο Αφάντου, έχει αναπτυχθεί συνεχής και γόνιμη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων πλευρών – ΤΑΙΠΕΔ, συναρμόδια Υπουργεία Πολιτισμού και Αθλητισμού, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθώς και της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών μεταξύ των

οποίων υπάρχει ομοφωνία ότι η αναοριοθέτηση δεν θέτει σε αμφισβήτηση την πραγματοποίηση της επένδυσης.

Οι όποιες εμπλοκές και καθυστερήσεις, που δήθεν έχουν πλήξει την αξιοπιστία του ελληνικού κράτους ως φορέα συνεργασίας για επενδύσεις, οφείλονται σε επιλογές αμφιλεγόμενων ακινήτων - που έγιναν από προηγούμενες ηγεσίες ΤΑΙΠΕΔ και κυβερνήσεων - με πλείστα όσα θέματα αρχαιολογικά, περιβαλλοντικά και στρατιωτικά. Η διαχείριση τέτοιων προβληματικών φακέλων, που κληρονομήθηκαν, με την ταυτόχρονη θεμελιώδη υποχρέωση για την προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς σε συνδυασμό με την επίτευξη της ανάπτυξης στο πλαίσιο των κυβερνητικών υποχρεώσεων αποτελεί μια δύσκολη, αλλά αναγκαία ισορροπία που ο Υπουργός, η Γενική Γραμματέας του Υπουργείου και οι Υπηρεσίες με περίσσιο σεβασμό επιτελούν.